

PRIRUČNIK

POKRENI PROMJENU

Rad s mladima na prevenciji rodno-uvjetovanog
nasilja kroz audio-vizualne medije i glazbu

Funded by the Rights, Equality
and Citizenship (REC) Programme
of the European Union

Impressum

Edukacijski program je nastao u okviru projekta "Pokreni promjenu - Senzibilizacija i osnaživanje mladih za prevenciju rodno-uvjetovanog nasilja kroz audio-vizualne medije i glazbu". Autorice programa su partnerske organizacije u projektu: Mirovni inštitut, Mediterranean Institute of Gender Studies, Fundació Surt, KMOP, Feminoteka i CESI.

KONTAKT:

- 👉 CESI-Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje
 - Nova cesta 4, 10 000 Zagreb
 - ✉ cesi@cesi.hr
 - 🌐 www.cesi.hr

Izdavačice: CESI

Dizajn: ACT Printlab

Godina izdanja: 2019.

European Union
Rights, Equality and Citizenship
Programme (2014-2020)

REPUBLIKE HRVATSKE
Ministarstvo znanosti
i obrazovanja

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Projekt se provodi uz finansijsku podršku Europske unije, Program o pravima, jednakosti i građanstvu (2014. - 2020.), uz sufinaciranje Ministarstva znanosti i obrazovanja i Ureda za udruge. Sadržaj ovog priručnika isključiva je odgovornost autorica i ne može se na bilo koji način smatrati da održava mišljenje Europske unije, Ministarstva znanosti i obrazovanja i Ureda za udruge.

Sadržaj

UVOD	4
MODUL 1: Uvod u rodne stereotipe i glazbu	6
MODUL 2: Rodna neravnopravnost u glazbenoj industriji	7
MODUL 3: Kako raditi na temi rodno uvjetovanog nasilja koristeći audio-vizualne materijale	8
MODUL 4: Studije slučaja u obrazovnom okruženju	11
PREVENCIJA RODNO-UVJETOVANOG NASILJA - ŠTO MLADI MOGU UČINITI?	12
DODATNE INFORMACIJE	13
DODATNI MATERIJALI ZA RAD S UČENICIMA I UČENICAMA	14
1. VIDEO MATERIJALI	14
2. PREZENTACIJE	14
3. PRIJEDLOZI PJEŠAMA	14

Uvod

Priručnik je nastao kao dio projekta „*POKRENI PROMJENU - Senzibilizacija i osnaživanje mladih za prevenciju rodno-uvjetovanog nasilja kroz audio-vizualne medije i glazbu*“ kojem je namjera educirati mlade kroz audiovizualne medije i glazbu te ih potaknuti na kritičko mišljenje i osnažiti za prevenciju rodno-uvjetovanog nasilja (RUN). Projekt se provodi u partnerstvu organizacija iz šest europskih zemalja: Fundació Surt, Španjolska (nositeljica projekta); KMOP, Grčka; Mirovni inštitut, Slovenija; Mediterranean Institute of Gender Studies, Cipar; Feminoteka, Poljska; i CESI, Hrvatska. U Hrvatskoj, projekt je proveden u suradnji sa partnerskim školama Srednjom školom Čazma, Srednjom školom Ivana Šveara Ivanić Grad (izdvojena lokacija Križ), Komercijalnom i trgovačkom školom Bjelovar i Gimnazijom Bjelovar, te Udrugom BUDEM i Gradom Bjelovarom.

Priručnik je namijenjen stručnjakinjama i stručnjacima koji žele raditi interaktivno s mladima na temi rodnih stereotipa i rodno - uvjetovanog nasilja koristeći glazbu i audiovizualne medije. Podijeljen je u nekoliko modula koji pokrivaju teme rodnih stereotipa, rodno-uvjetovanog nasilja, rodne neravnopravnosti u glazbenoj industriji a donosi i konkretne primjere kako raditi na temi rodno uvjetovanog nasilja koristeći audio-vizualne materijale. Također, priručnik sadrži i teorijske dijelove u obliku prezentacija te video-materijale i prijedloge pjesama koji se mogu koristiti u radu s mladima.

Kakvu glazbu slušaju mladi u Hrvatskoj?

Jedna od aktivnosti projekta bila je prikupljanje podataka o utjecaju rodnih stereotipa u audiovizualnim medijima i glazbi na stavove i ponašanje mladih prema rodno-uvjetovanom nasilju. U tu svrhu provedeno je **istraživanje** na uzorku od 95 učenika/ca srednjih škola putem fokusiranih grupnih diskusija i upitnika. U istraživanju su sudjelovali učenici i učenice Srednje škole Čazma, SŠ Ivana Šveara Ivanić Grad, Gimnazije Bjelovar i Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar, odnosno škola koje su bile uključene i u ostale aktivnosti projekta-edukacije mladih i izradu rodno-senzitivnih glazbenih i video uradaka.

Preferencije adolescenata/ica po pitanju glazbe obuhvaćaju različite glazbene žanrove, ali se čini da je *turbo folk glazba* najpopularnija među ispitanicima/ama. U usporedbi s generacijama njihovih roditelja, ova generacija u dobi od 15-17 godina ima drugačije stavove prema doživljavanju i konzumaciji glazbe. Identitet adolescenata/ica nije blisko povezan s glazbom kao što je to bio slučaj u prošlosti kada su postojale različite subkulture. Današnje glazbeno opredjeljenje adolescenata/ica nije vidljivo u odijevanju i izgledu, tako da netko može nositi AC/DC majicu i slušati turbo folk glazbu. Konzumacija glazbe se odvija digitalnim putem, dok gledanje video spotova nije toliko učestalo iskustvo među mladima u usporedbi s generacijom njihovih roditelja koji su odrasli uz MTV¹.

Glazba je ocijenjena kao važna u njihovom svakodnevnom životu- mlade posebno privlače ritam i stihovi dok drugi aspekti glazbe poput izgleda pjevača/ice ili video spotova ostaju manje važni.

Po pitanju prikaza žena i muškaraca u pjesmama, adolescenti/ce primjećuju razlike koje ukazuju na rodo-stereotipni prikaz. Većina njih smatra da su žene prikazane kao seksi i one koje ugađaju muškarcima, dok su muškarci predstavljeni kao moćni i kao zaštitnici žena. Žene su često prikazane kao *mlade, lijepе, seksi, gole, glupe*, dok su muškarci *bogati, moćni, superiorni i zaštitnici žena*. Prikaz

1 Music television channel

muškaraca povezuje se s bogatstvom, ljepotom, atraktivnošću, poduzetnošću i hrabrošću, što se stereotipno smatra maskulinim obilježjima. Posljedično, prikaz žena uključuje fizičku ljepotu, atraktivnost i seksualnu privlačnost koje se stereotipno smatraju femininim osobinama. Također, mladi uviđaju da ideja ljubavi te prikaz muškaraca i žena u pjesmama ne odgovaraju stvarnosti. Adolescenti/ce imaju različita mišljenja o utjecaju audio-vizualnih medija na njihove vršnjake/inje. Mišljenja su podijeljena između onih koji percipiraju utjecaj glazbe na nečiji izgled i odijevanje (na primjer: odijevanje poput turbo folk pjevačica) dok drugi smatraju da utjecaj ne postoji jer je glazba namijenjena zabavi i uživanju.

Rezultati istraživanja publicirani su u izvještaju pod nazivom „*Podizanje svijesti i osnaživanje djevojaka i mladića u svrhu prevencije rodno-uvjetovanog nasilja kroz audio-vizualne medije i glazbu*“ Izvještaj o rezultatima i procjeni potreba“, i dostupni na web stranici CESI.

Poveznica između glazbe i rodno-uvjetovanog nasilja je dvojaka. S jedne strane, glazba i audio-vizualni mediji mogu prikazati i poticati nasilje i potvrditi i održavati rodne stereotipe. Međutim, s druge strane, glazba može imati utjecaj i na prevenciju nasilja, posebice glazba koja kritički propituje rodno-uvjetovano nasilje. Također, glazba može biti učinkovit alat za prevenciju rodno-uvjetovanog nasilja, posebice glazba koja komunicira nenasilje svojim stihovima i porukama.

Glazba i rodni stereotipi

The USC Annenberg Škola za komunikaciju i novinarstvo² početkom 2018. godine objavila je istraživanje o američkoj glazbenoj industriji, koje je pokazalo da je ova industrija još uvek “muški klub” – samo je 22.4% glazbenica, 12.3% kompozitorica i tek 2% producentica. Uzaklučku istraživanja iznosi se kako se u glazbenoj industriji ženama od samih početaka nudi manje prilika, moraju se više truditi, nemaju mnogo uzora, odnosno drugih žena na čijim se primjerima mogu inspirirati i učiti i s kojima se mogu umrežavati, te se suočavaju s rodnim stereotipima i predrasudama.

Isto istraživanje USC Annenberg Škole za komunikaciju i novinarstvo, u izvještaju objavljenom 2019. godine, samo je potvrdilo nepromijenjen status žena u glazbenoj industriji. Autori istraživanja ističu da iskustva žena u glazbenoj industriji otkrivaju da je najveća prepreka s kojom se suočavaju način na koji glazbena industrija doživljava žene. *Percepcija žena je izrazito stereotipna* - doživljava ih se krajnje seksualizirano i bez ikakvih vještina. Dok god ta duboka uvjerenja ne budu promijenjena, žene će se i dalje suočavati sa preprekama u pokušaju izgradnje karijere u glazbenoj industriji³.

Da je diskriminacija žena sastavni dio glazbene industrije ukazuje i potez najpoznatije glazbene nagrade Grammy. Grammy uspostavlja *službu za suzbijanje diskriminacije žena u glazbenoj industriji*⁴. Osnivanje unutarnje nezavisne službe koja će se baviti problemom diskriminacije žena u glazbenoj industriji uslijedio je nakon što su 2018. godine pri dodjeli nagrada američke Akademije za diskografsku umjetnost i znanost, od ukupno 86 kategorija žene odnijele nagrade u svega 17 kategorija. Nakon te 60. dodjele Grammyja, skupina vodećih žena glazbene industrije objavila

2 Smith, S. L., et al. (2018). [Inclusion in the Recording Studio? Gender and Race/Ethnicity of Artists, Songwriters & Producers Across 600 Popular Songs from 2012-2017](#), Annenberg Inclusion Initiative, USC.

3 Smith, S.L., et al. (2019). [Inclusion in the Recording Studio? Gender and Race/Ethnicity of Artists, Songwriters&Producers Across 700 Popular Songs from 2012-2018](#), Annenberg Inclusion Initiative, USC.

4 <https://www.tportal.hr/kultura/clanak/grammy-ce-imati-sluzbu-za-suzbijanje-diskriminacije-zena-u-glazbenoj-industriji-foto-20180202>

je otvoreno pismo u kojem navode nevoljnost krovne strukovne udruge da uoči "strukturalne nejednakosti koje su, među ostalim, izražene u sastavu njenog odbora". "Ne čekamo da nas pustite u vaše bratstvo" i "Ne trebamo pjevati glasnije, skakati više ili biti ljubaznije kako bismo se dokazale", upozorile su predvodnice glazbene industrije.

Modul 1: Uvod u rodne stereotipe i glazbu

1.1 Aktivnost "Voćno-povrtno ime" (10 minuta)

Sudionice/i imaju zadatak smisliti naziv voća/povrća (ili začina) koji počinje prvim slovom njihovog imena. Npr. "Ja sam **B** kao **banana**" i tako se predstaviti. Ako se sudionica/sudionik ne može sjetiti imena voća/povrća/začina, grupa mu/joj može pomoći. Ova aktivnost može predstavljati kreativan način predstavljanja u grupi koja se već od prije poznaje. Ukoliko se radi sa grupom gdje se sudionice/i ne poznaju, nakon voćno-povrtnih imena, treba uslijediti krug gdje će osobe reći svoje ime.

1.2 Aktivnost "Koji su muški/ženski stereotipi?" (35 minuta)

Postupak

Podijelite sudionice/ke u male grupe. Svaka grupa dobije dva flipcharta na koja moraju zapisati odgovore. Na jedan flipchart trebaju napisati uobičajene karakteristike koje naše društvo povezuje sa ženama ili smatra prikladnim za žene (što se od njih očekuje, koje su prikladne aktivnosti, ponašanja, uloge za njih, itd.). Na drugi flipchart trebaju napisati isto ovo ali vezano uz muškarce.

Kada završe s tim, slijedi predstavljanje rada malih grupa i diskusija. U diskusiji se možete dotaknuti njihovih iskustava rodnih stereotipa (za vrijeme odrastanja, u obitelji, školi, kod bavljenja nekim aktivnostima, sportom, hobijima, itd.)

Napomena za voditeljice/voditelje radionica:

Nakon aktivnosti možete sudionicima/ama pokazati kratke video materijale o rodnim stereotipima.

Modul možete završiti kratkom teoretskom prezentacijom o rodnim stereotipima. Ovi materijali nalaze se u dijelu priručnika pod nazivom "*Dodatni materijali za rad s učenicima i učenicama*".

Modul 2: Rodna neravnopravnost u glazbenoj industriji

2.1 Aktivnost “Rodno stereotipiziranje” (45 minuta)

Materijali:

Flipcharti, marker, ljepilo, kompjuter/ laptop sa pristupom internetu, glazbeni časopisi (kao opcija!)

Priprema:

Rodni stereotipi biti će analizirani pomoću glazbe/TV/videa –relevantni primjeri iz popularnih filmova, TV programa/emisija, reklama, glazbenih časopisa i pjesama. Neka sudionice/i pronađu takve primjere (u elektronskom ili tiskanom obliku). Dio ove aktivnosti može biti domaća zadaća jer sudionicima/ama možete unaprijed dati da pronađu/pripreme stereotipne prikaze.

Postupak:

- U ovoj aktivnosti istražiti će se kako glazba i audio-vizualni mediji perpetuiraju rodne stereotipe i uloge
- Podijelite sudionice/ke u male grupe
- Svaka grupa treba pripremiti poster/kolaž ili prezentaciju (koristeći tiskani materijal ili elektronski) na slijedeće teme:
 - Prva grupa: *stereotipni prikaz muškaraca/mladića;*
 - Druga grupa: *ne-stereotipni prikaz muškaraca/mladića;*
 - Treća grupa: *stereotipni prikaz žena/djevojaka;*
 - Četvrta grupa: *ne-stereotipni prikaz žena/djevojaka.*
- Nakon prezentacije rada malih grupa slijedi diskusija. Moguća pitanja za diskusiju:

Je li bilo lakše naći stereotipne ili ne-stereotipne prikaze? Koji su tipični stereotipni prikazi muškaraca a koji žena (na kolažima)? Kako se muškarci i žene mogu osjećati kada su prikazani na ovakve načine? Kakav se način razmišljanja potiče ovakvim stereotipnim prikazom žena i muškaraca? Kako ovakvi prikazi žena i muškaraca utječu na njihove izbore? Koje to ne-stereotipne prikaze žena i muškaraca primjećujemo (na kolažima)? Smatrate li da glazba i mediji (novine, TV, filmovi) daju realističan prikaz muškaraca i žena u našem društvu? Kako mediji mogu doprinijeti smanjenju stereotipnih prikaza?

Napomena za voditeljice/voditelje radionica:

Modul možete završiti kratkom teoretskom prezentacijom “Rodni jaz u glazbi”. Prezentacija se nalazi u dijelu priručnika pod nazivom “*Dodatni materijali za rad s učenicima i učenicama*”.

Modul 3: Kako raditi na temi rodno uvjetovanog nasilje koristeći audio-vizualne materijale

3.1 Aktivnost "Uloga glazbe" (30 minuta)

Materijali i priprema:

Kompjuter/laptop sa pristupom internetu; glazbeni video-spotovi popularnih pjesama (*napomena: ukoliko nemate pristup internetu u radnom prostoru možete prije radionice skinuti pjesme s interneta kako bi ih mogli prikazati na radionici*). Odaberite dva spota popularnih pjesama- jednu koja prikazuje rodno-uvjetovano nasilje i štetnu/nasilnu vezu i drugu pjesmu koja prikazuje kvalitetnu vezu i rodnu ravnopravnost.

Napomena:

Pri odabiru pjesama možete grupu učenika/ca s kojima radite pitati koje izvođače/ice slušaju kako bi mogli odabrati pjesme koje su im bliske ili ih možete zamoliti da oni odaberu pjesme. U dijelu priručnika *"Dodatni materijali za rad s učenicima i učenicama"* nalaze se prijedlozi pjesama koje možete koristiti u ovoj aktivnosti.

Postupak:

- Prikažite video spot pjesme koja prikazuje štetnu/nasilnu vezu i prodiskutirajte slijedeće: Prikaz i ponašanja muškaraca/žena/likova u pjesmi/spotu? Koji je utjecaj ovakvih prikaza na mlade? Doprinosi li pjesma (svojim stihovima i vizualima) promociji rodnih sterotipa/rodno-uvjetovanog nasilja/ štetnih veza? Mogu li ovakve poruke imati utjecaj na mlade?
- Prikažite video spot pjesme koja prikazuje kvalitetnu vezu i prodiskutirajte slijedeće: Prikaz i ponašanja muškaraca/žena/likova u pjesmi/spotu? Koji je utjecaj ovakvih prikaza na mlade? Doprinosi li pjesma (svojim stihovima i vizualima) promociji kvalitetnih veza i rodne ravnopravnosti? Mogu li ovakve poruke imati utjecaj na mlade?

Napomena za voditeljice/voditelje radionica:

Prijedlozi pjesama koje možete koristiti u ovoj aktivnosti nalaze se su dijelu priručnika *"Dodatni materijali za rad s učenicima i učenicama"*.

3.2 Aktivnost “Nova glazba” (60 minuta)

Materijali i priprema:

Ispričani tekstovi pjesme; kompjuter/ laptop sa pristupom internetu (*ili ranije skinutim pjesmama sa interneta*).

Za ovu aktivnost koristite pjesme (domaće ili strane) koje sadrže rodne stereotipe ili govore o, odnosno prikazuju štetnu/nasilnu vezu. Primjer pjesme koja govori o nasilnoj vezi je pjesma *Eminem: Love The Way You Lie ft. Rihanna*.

Postupak:

- Podijelite sudionike/ce u male grupe. Svaka mala grupa treba dobiti jednu pjesmu
- Podijelite tekstove pjesama sudionicima/ama (*možete podijeliti prijevod pjesme ako se radi o stranoj pjesmi i ako će biti potrebno!*)
- Prikažite video spotove pjesme
- Zamolite sudionike/ce da analiziraju tekst pjesme, događaje ili teme o kojima pjesma govori, situaciju lika/likova u pjesmi, i da pokušaju razriješiti situaciju na nenasilan način. Zadatak sudionika/ca će biti da ponovno napišu stihove pjesme (*na hrvatskom jeziku*) te da modifisiraju tekst pjesme na način da rodne stereotipe zamijene ne-stereotipnim prikazima i ne-nasiljem. Svaka mala grupa treba osmisliti:
- Stihove pjesme koja će odražavati rodnu ravnopravnost i kvalitetnu vezu te ne-nasilno razrješenje sukoba (*ako je primjenjivo na tekst pjesme*). Stihove trebaju napisati na flipchart. *Napomena: Biti će dovoljno ako grupa osmisli jednu/dvije kitice a ne cijelu pjesmu!*

Dodatno:

Ako imate dovoljno vremena i ako pjesme koje ste odabrali imaju video- spot, sudionice/e mogu predstaviti svoju ideju kako bi izgledao video- spot bez rodno-stereotipnih prikaza i sadržaja te osmislići scenarij video-spota koji uključuje slijedeće: izgled aktera, kako su odjeveni, kako se odnose jedno prema drugome, koje emocije izražavaju, itd. Neka zapišu ideje na flipchart.

- Prezentacije malih grupa i diskusija (u zadnjih 20 minuta). Potaknite male grupe na kreativne prezentacije (npr. mogu prezentirati svoj rad putem pjesme, plesa, itd.).

Napomena za voditeljice/voditelje radionica:

Prijedlozi pjesama koje možete koristiti u ovoj aktivnosti nalaze se su dijelu priručnika *“Dodatni materijali za rad s učenicima i učenicama”*.

3.3 Aktivnost “To je moja glazba” (15 minuta - jedna pjesma; 45 minuta - nekoliko pjesama)

Materijali i priprema:

Flipchart, traka za ljepljenje, odabrane pjesme i uređaj za puštanje glazbe. Prikupite popularne pjesme koje prikazuju rodne stereotipe. Alternativno, zamolite učenike/ce da donesu pjesme.

Postupak:

- Kakvu glazbu volite slušati? Na flipchart napišite odgovore mladića na jednu stranu flipcharta (desnu) a odgovore djevojaka na drugu stranu (lijevu).
- Pustite pjesmu (ili samo dio pjesme) i zamolite da obrate pažnju na poruke koje pjesma odašilje a nakon toga postavite slijedeća pitanja:
- O čemu je pjesma? Koje poruke pjesma prenosi? Imaju li stihovi skriveno značenje? Opišite ponašanje muškarca/žene u pjesmi? Kako se likovi odnose jedno prema drugome (*ako je primjenjivo!*)? Kako pjesma osnažuje rodne stereotipe i/ili rodno-uvjetovano nasilje?

Napomena: ponovite ove korake za svaku od pjesama!

- Vratite se na listu sa početka aktivnosti gdje ste zapisali odgovore mladića i djevojaka i sada na vrhu liste iznad odgovora mladića (desna strana) napišite “dečki” a na lijevu stranu “cure” i pitajte sudionice/ka: Primjećujete li neke razlike između odgovora cura i dečki? Postoje li razlike u glazbi koju slušaju? Što biste rekli postoje li muški i ženski glazbeni instrumenti (*ako je primjenjivo!*)?

Očekivani rezultat:

Razlike u preferencijama mladića i djevojaka u glazbi: djevojke, češće od mladića, kažu da vole ljubavne pjesme. lako i mladići mogu voljeti ljubavne pjesme, može im biti neugodno to priznati.

Glazbeni instrumenti:

Obično se očekuje da muškarci sviraju gitaru i bubnjeve a da djevojke sviraju klavir/klavijature ili violinu. lako ovo ne mora biti slučaj, čini se da postoje stereotipi vezani uz to koji su prikladni instrumenti za žene i muškarce.

Savjet:

Možete obraditi sve pjesme na način da podijelite učenike/ce u manje grupe (4-6 grupa) i date svakoj grupi jednu pjesmu da analizira na temelju gore navedenih pitanja.

Modul 4: Studije slučaja u obrazovnom okruženju

4.1 Aktivnost "Rodno uvjetovano nasilje među mladima" (40 minuta)

Materijali:

Studije slučaja

Podijelite sudionike/ce u 4 male grupe. Svaka grupa će dobiti po jedan scenarij. Zadatak grupe je da porazgovaraju o slučaju na temelju slijedećih pitanja:

- Što je problem?
- Prepoznajete li neka nasilna ponašanja; ako da koja?
- Što bi trebalo napraviti da bi se situacija poboljšala?

Nakon toga, u velikoj grupi predstave se slučajevi i odgovori na pitanja, te se mogu generalno prodiskutirati ideje i prijedlozi sudionica/ka.

Slučaj 1: Ljubomora u vezi

Ivan i Silvija hodaju već neko vrijeme, tj. od početka školske godine. Ivan ima 16 godina a Silvija 14. Provode puno vremena zajedno. Zapravo, dosta je vremena prošlo od Silvijinog zadnjeg odlaska u kino sprijateljima. Ivan ju je tražio da se ne druži s njima jer je među njima i dečko s kojim je hodala. Silvija govori da više ne voli bivšeg dečka ali Ivan provjerava svaki tjedan njene razgovore na WhatsApp-u i Facebook-u kako bi se uvjerio da ne razgovara s njim. Ona misli da je ljubomora znak ljubavi, tako da se osjeća zadovoljno.

Slučaj 2: Sexting i širenje seksualnih sadržaja

Marija se uslikala u bikiniju i poslala sliku jednom mladiću s kojim je flertala. Mladić je proslijedio sliku petorici svojih prijatelja iz razreda i jedan od njih je stavio fotografiju na društvene mreže. Slijedeći dan su svi su u školi vidjeli Marijinu fotografiju i krenuli sa vrijeđanjem i sramoćenjem. Do kraja dana, Marija je naišla na svoju fotografiju, isprintanu i zalijepljenu na zid ženskog WC-a.

Slučaj 3: Lista najboljih guzica

Eva je hodala prema razredu i vidjela na hodniku šestoricu mladića kako drže natpis i smiju se. Prišla je bliže i vidjela da na papiru stoji popis djevojaka sa "najboljim dupetom u školi". Vidjela je na popisu svoje ime i reagirala požalivši se dečkima. Rekli su joj da bi trebala biti ponosna što je na listi, jer njen najbolja prijateljica nije uspjela zauzeti čak niti posljednje mjesto na listi.

Slučaj 4: Maskuliniteti

Marko se nikada nije osjećao ugodno među dečkima u svom razredu. Njegovi najbolji prijatelji su uvijek bile cure, čak i u osnovnoj školi. On više voli čavrljati za vrijeme školskog odmora nego igrati nogomet ili neki drugi sport. U posljednje vrijeme, primjetio je da su neki dečki prestali razgovarati s njim i počeli čudno buljiti u njega. Jednog dana, Laura, jedna od njegovih najboljih prijateljica, rekla mu je da je bila na partiju gdje su ga svi tračali da je gay. On to naprosto ne može vjerovati jer nikada nije bio u vezi s dečkom, niti sa curom.

Napomena za voditeljice/voditelje radionica:

Ovu je aktivnost moguće provesti tako da nakon što sudionici/sudionice porazgovaraju o slučaju i mogućem rješenju, odglume rješenje pred cijelom grupom. U tom slučaju aktivnost će trajati oko 60 minuta.

Aktivnost možete završiti prezentacijom ili kratkim predavanjem na temu rodno- uvjetovanog nasilja. Prezentacija se nalazi u dijelu priručnika pod "Dodatni materijali za rad s učenicima i učenicama".

Prevencija rodno-uvjetovanog nasilja - što mladi mogu učiniti?

Aktivnost: "Osmišljavanje akcija" (40 minuta)

Materijali i priprema:

Flipchart, markeri, olovke, papiri

Postupak:

- Podijelite sudionice/ke u male grupe. Svaka grupa će dobiti papire i olovke.
- Svaka mala grupa će dobiti u zadatku da osmisli neke aktivnosti, akcije i sl. koje mogu provoditi u razredu, školi, zajednici, gradu (itd.) sa svojim vršnjacima/vršnjakinjama a u cilju prevencije rodno-uvjetovanog nasilja. U osmišljavanju aktivnosti mladi se mogu usmjeriti i na to kako će implemetirati određene akcije i podijeliti zaduženja članovima/cama grupe. Ideje se zapisuju na flipchart i prezentiraju u velikoj grupi.

DODATNE INFORMACIJE

U ovom dijelu donosimo dodatne informacije o temi u vidu članaka i izvještaja istraživanja.

Da bi vidjeli tekstove kliknite na ikonu

- **Žene u glazbi: Mogu li se konačno poravnati startne pozicije,**
Ivan Kišić, 8.03.2018.
- **Grammy će imati službu za suzbijanje diskriminacije žena u glazbenoj industriji,**
Tina Barbarić, 2.02.2018.
- **Ovo je 10 najmoćnijih žena u glazbenoj industriji trenutno!,**
Vlatka Ernečić, 30.09.2018.
- **Smith, S. L., et al. (2018). Inclusion in the Recording Studio? Gender and Race/Ethnicity of Artists, Songwriters & Producers Across 600 Popular Songs from 2012-2017,**
Annenberg Inclusion Initiative, USC.
- **Smith,S.L., et al. (2019). Inclusion in the Recording Studio? Gender and Race/Ethnicity of Artists, Songwriters&Producers Across 700 Popular Songs from 2012-2018,**
Annenberg Inclusion Initiative, USC.
- **Girls (don't) just wanna have fun,**
Ivana Perić, 27.10.2018.
- **Hrvatska glazbena industrija i seksizam,**
Jana Kujundžić, 28.10.2014.
- **Kim Gordon o seksizmu u glazbenoj industriji: Jedan korak naprijed, dva nazad,**
Željka Sartori, 20.02.2014.
- **Seksizam zavladao glazbenom scenom,**
Ivana Kocijan, 16.10.2013.

DODATNI MATERIJALI ZA RAD S UČENICIMA I UČENICAMA

1. VIDEO MATERIJALI

Modul 1

Rodni stereotipi i edukacija, EIGE- European Institute for Gender Equality

Rodna podjela u obrazovanju i radu, EIGE- European Institute for Gender Equality

2. PREZENTACIJE

Modul 1

Prezentacija

“Rodni stereotipi”

Modul 2

Prezentacija

“Rodni jaz u glazbi”

Modul 4

Prezentacija

“Rodno uvjetovano nasilje”

3. PRIJEDLOZI Pjesama

Modul 3

3.1. Aktivnost “Uloga glazbe”

U ovoj aktivnosti možete koristi slijedeće pjesme:

Kvalitetne veze:

Ed Sheeran: “Thinking Out Loud”; **Dino Dvornik:** „Ljubav se zove imenom tvojim“; **Vatra:** „Tango“; **Oliver Dragojević:** „Moj lipi anđele“.

Štetne/nasilne veze:

Eminem: “River” ft. Ed Sheeran; **Elemental:** „Pokušaj života“; **S.A.R.S.:** „Praktična žena“.

Stihovi pjesama i video spotovi (kao i prijevodi stranih pjesma) dostupni su na internetu.

3.2. Aktivnost “Nova glazba”

Donosimo prijedloge pjesama koje možete koristiti u ovoj aktivnosti:

Jelena Rozga (“Rodit će ti ti ‘ćer i sina”; “Nirvana”); **Magazin:** “Muško bez karaktera”; **Svetlana Ražnatović** (“Da raskinem sa njom”; “Gore od ljubavi”; “Neodoljiv, neumoljiv”; “Trula višnja”); **Elemental:** “Tako lijepa”; **Jelena Karleuša x Azis:** “O.s.t.a.v.lj.a.m. t.e”; **Eminem:** “Love the way you lie” ft. Rihanna.

Stihovi pjesama i video spotovi (kao i prijevodi stranih pjesma) dostupni su na internetu.